

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М.П. ДРАГОМАНОВА**

Навчально-науковий інститут неперервної освіти

ЗАТВЕРДЖЕНО

РЕКОМЕНДОВАНО

На засіданні Приймальної комісії
НПУ імені М.П. Драгоманова
протокол № ____ від «__» _____ 2018 р.

Вченою радою Навчально-наукового
інституту неперервної освіти
протокол № ____ від «__» _____ 2018 р.

Голова Приймальної комісії

Голова Вченої ради

_____ В.П. Андрущенко

_____ В.П. Сергієнко

**Програма додаткового
вступного випробування (співбесіди)
з дисциплін управлінського циклу**

При вступі на навчання

для здобуття освітнього ступеня «**Магістр**»
на базі здобутого ступеня «**Бакалавр**»
або освітньо-кваліфікаційного рівня «**Спеціаліст**»
будь якого напрямку підготовки (спеціальності)

Галузь знань: *07 Управління та адміністрування*

Спеціальність: *073 Менеджмент*

(Освітні програми: 1) *Управління інноваціями в освіті;*
2) *Інноваційний менеджмент інклюзивного середовища*)

Пояснювальна записка

Програма вступного фахового випробування з дисциплін управлінського циклу для вступу на навчання в магістратурі за спеціальністю «Менеджмент» (*освітні програми «Управління інноваціями в освіті» та «Інноваційний менеджмент інклюзивного середовища»*) галузі знань «Управління та адміністрування» (ступінь «Магістр») на базі ступеня «Бакалавр» або освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст» (будь-якого напрямку підготовки чи спеціальності) охоплює теоретичний матеріал з дисциплін управлінського циклу: основи менеджменту, управління проектами, інформаційні технології та системи в менеджменті, маркетинг, організація діяльності підприємств. Основні знання, вміння й навички із зазначених дисциплін є необхідними базовими компетенціями для продовження навчання для здобуття ступеня «Магістр» з управління інноваційною діяльністю.

Також програмою передбачено перевірити практичні вміння і навички майбутніх магістрантів щодо використання наявних теоретичних знань у прикладній професійній діяльності, а саме стосовно аналізу організаційної структури установи, планування проектної діяльності, оцінки ефективності управління організацією, у застосуванні при цьому комп'ютерної техніки, мережевих технологій, відповідного програмного забезпечення.

Програма фахового випробування покликана перевірити рівень фахової компетентності майбутнього магістра, що відповідає його освітньо-кваліфікаційній характеристиці. Вона сприяє виявленню рівня фундаментальної та спеціальної підготовки фахівця ступеня «Бакалавр» або ОКР «Спеціаліст», відповідності набутих ним компетенцій вимогам до вступника на навчання за спеціальністю «Менеджмент».

Зміст програми

1. Сутність, зміст та принципи менеджменту. Поняття «менеджмент», «управління», «керування».
2. Фази (стадії) життєвого циклу організації та особливості менеджменту на різних стадіях.
3. Історія розвитку менеджменту. Умови та фактори виникнення та становлення менеджменту.
4. Еволюція управлінської думки. Основні історичні школи менеджменту.
5. Рівні управління організацією, взаємозв'язок між ними. Стратегічне, тактичне, оперативне управління.
6. Організаційні структури управління: поняття, основні елементи.
7. Типи організаційних структур, фактори їх формування.
8. Поняття зовнішнього та внутрішнього середовища організації.
9. Методи аналізу зовнішнього та внутрішнього середовища організації.
10. Цілі в управлінні, їх природа і типи. Функції цілей в організації.
11. Класифікація методів менеджменту. Адміністративні методи менеджменту. Соціально-психологічні методи менеджменту. Економічні методи менеджменту.
12. Функції менеджменту, їх взаємопов'язаність і взаємодія.
13. Операційний, проектний і стратегічний менеджмент і їх особливості.
14. Система стратегічного управління організацією.
15. Система операційного управління організацією.
16. Система управління проектами у організації.
17. Види та рівні планування в організаціях.
18. Планування і прогнозування: сутність і співвідношення процесів.
19. Логіка і технологія проектування організації.
20. Управлінське рішення як результат управлінської діяльності.
21. Класифікація управлінських рішень.
22. Методи і технології прийняття управлінських рішень.
23. Інформаційна аналітика супроводу прийняття управлінських рішень.
24. Інформація та її роль у менеджменті.
25. Класифікація інформації і інформаційних систем у менеджменті.
26. Менеджмент комунікацій у організації.
27. Управління різновидами внутрішніх та зовнішніх комунікацій.
28. Моделі комунікаційного процесу і їх використання в менеджменті.
29. Засоби комунікацій, їх переваги та недоліки щодо використання в менеджменті.

30. Комунікаційний процес в менеджменті, елементи та етапи процесу.
31. Управління комунікаціями організації .
32. Менеджмент документообігу організації.
33. Теорії лідерства в менеджменті. Типологія лідерів.
34. Поняття стилю управління, класифікація та характеристика стилів управління.
35. Тайм-менеджмент: сутність, принципи і технології.
36. Організаційні зміни та управління ними.
37. Опір організаційним змінам. Система подолання опору змінам.
38. Особливості групової динаміки і її урахування в менеджменті.
39. Особливості взаємодії менеджерів з формальними та неформальними групами у організації.
40. Корпоративна культура організації та її роль в системі управління.
41. Соціально-психологічний клімат, його діагностика та роль в управлінні організацією чи її підрозділом.
42. Процесний підхід у менеджменті.
43. Особливості проектного менеджменту.
44. Діловодство як функція управління. Значення документаційного забезпечення управління для організації.
45. Показники ефективності організації.
46. Ризики та їх види. Принципи управління ризиками.
47. Роль менеджменту якості у сучасній організації.
48. Система управління якістю організації.
49. Цільовий підхід у менеджменті.
50. Системний підхід у менеджменті.
51. Стимулювання як функція управління організацією. Мотивація та стимулювання персоналу організації.
52. Теорії мотивації в менеджменті.
53. Контроль як функція управління організацією. Поняття, зміст та форми контролю.
54. Інформаційно-аналітична діяльність. Інформаційна аналітика супроводу прийняття управлінських рішень.
55. Інформація, її види та роль в менеджменті. Носії інформації. Класифікація інформації. Вимоги, які пред'являються до інформації.
56. Поняття стилю управління, класифікація та характеристика стилів управління.

1. Список рекомендованої літератури

1. Андреева О.Д. Технология бизнеса: Маркетинг: учеб. пособие. – М.: Дело, 2000. – 224 с.
2. Аникеев С. Методика разработки плана маркетинга: Практическое руководство. – М.: Фолиум, 2006.
3. Бутко М.П. Виробничий менеджмент : підручник / М.П. Бутко. – К. : ЦУЛ, 2015. – 400 с.
4. Виноградський М.П. Менеджмент в організації / М.П. Виноградський, А.М. Виноградська, О.М. Шкапова. – К.: Кондор, 2004. – 598 с.
5. Виханский О.С. Менеджмент: учебник / О.С. Виханский, А.И. Наумов. – 6-е изд., перераб. и доп. - М.: Магистр: ИНФРА-М, 2015. – 656 с.
6. Гірняк О.М. Менеджмент: теоретичні основи і практикум: Навч. посібник. / О.М. Гірняк, П.П. Лазановський. – К.: Магнолія плюс. – 2013. – 115 с.
7. Гроуз В. Высокоэффективный менеджмент / В. Гроуз, С. Эндрю. – М., Информационно-издательский дом "Филинь", 1996. — 280 с..
8. Грэттон Л. Демократическое предприятие: раскрепощение бизнеса благодаря свободе, гибкости и приверженности / Л. Грэттон. – СПб : Стокгольмская школа экономики в Санкт Петербурге, 2005. – 282 с.
9. Грэттон Л. Демократическое предприятие: раскрепощение бизнеса благодаря свободе, гибкости и приверженности / Л. Грэттон. – СПб : Стокгольмская школа экономики в Санкт Петербурге, 2005. – 282 с.
10. Гуторов О.І. Менеджмент: навч. посіб для самот. роботи студ. / О.І. Гуторов, О.О. Гуторова; Харк. нац. аграр. ун-т. – Х.: ХНАУ, 2013. – 210 с.
11. Гуторова О.О. Менеджмент організації : навч. посібник / О.О. Гуторова. – Х.: Харк. нац. аграр. ун-т. – Х.: ХНАУ, 2017. – 267 с.
12. Дафт Р. Л. Менеджмент / Р.Л. Дафт [пер. с англ.] – СПб. : Питер, 2000. – 832 с.
13. Джоббер Д. Принципы и практика маркетинга: учеб. пособие. - 2-е изд. – М.: Вильямс, 2000. – 688с.
14. Диксон Д.Е. Совершенствуйте свой бизнес: пособие и практикум. – М.: Финансы и статистика, 2004. – 224 с.
15. Дідковська Л.Г. Менеджмент: навч. посіб. / Л.Г. Дідковська, П.Л.Гордієнко. – К. : Алерта : КНТ, 2007. – 515 с.
16. Єрмошенко М.М. Менеджмент: навч. посіб. / М.М. Єрмошенко, С.А. Єрохін, О.А. Стороженко / Національна академія управління. – К. : НАУ, 2012. – 656 с.
17. Зінкевич Д.К. Характеристика та місце креативного менеджменту в системі управління машинобудівним підприємством / Економіка, планування і управління галузі. Науковий вісник НЛТУ України. – 2009. № 19.10. – С.159–167.

18. Йенсен Р. Общество мечты. Как грядущий сдвиг от информации к воображению преобразит бизнес / Р. Йенсен. – С–Пб : Стокгольмская школа экономики в Санкт–Петербурге, 2004. – 267 с.
19. Катенев В. И. Перспективы развития сетевой экономики / В. И. Катенев // Проблемы современной экономики. – 2007. – №2(22). – Режим доступа до статті: <http://www.m-economy.ru/art.php3?artid=22210>
20. Колот А.М. Мотивація, стимулювання й оцінка персоналу. Навч. посібник. / А.М. Колот.– К.: КНЕУ, 2005. – 123 с.
21. Кяран У. Ключевые показатели менеджмента: полное руководство по работе с критическими числами, управляющими вашим бизнесом/ Пер. с англ. О. В. Чумаченко. – 4–е. изд. – К.: Companion Group, 2006. – с 356–375.
22. Луман Н. Невероятность коммуникации / Никлас Луман ; [пер. с нем. А. М. Ложеницина под ред. Н. А. Головина] // Проблемы теоретической социологии. – Вып 3. / [отв. ред. А. О. Бороноев]. – СПб. : Издательство СПбГУ. – 2000. – 292 с.
23. Малколм У. Виртуальные организации. Новые формы видения бизнеса в XXI веке / У. Малколм, В. Морген. – М. : «Добрая книга», 2005. – 296 с.
24. Менеджмент : навч. посіб. для студ. ВНЗ / за ред. В. І. Крамаренко. – К.: ЦНЛ, 2010. – 248 с.
25. Менеджмент: управление организационными системами: учебн. Пособие / П.В. Шеметов, Л.Е. Чередникова, С.В. Петухова. – Москва: Издательство «Омега–Л», 2007. – 406 с.
26. Мескон М. Основы менеджмента / М. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоури. – М. : Дело, 2007. – 702 с.
27. Морган Г. Имиджи организаций: Восемь моделей организационного развития / Г. Морган [пер. с англ.] – М. : Вершина, 2006. – 416 с.
28. Нестеренко Г.О. Персонал: управління на засадах самоорганізації: Навчальний посібник. – К.: Вид–во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2010. – 350 с.
29. Нестеренко Г.О. Сутність і природа організаційної культури як інтегративного поля фірми / Г.О.Нестеренко, Є.А.Нестеренко // Політологічний вісник. Зб–к наук. праць. – К.: ІНТАС, 2011. – Вип. 55. – С. 190–198.
30. Новий курс: реформи в Україні. 2010–2015. Національна доповідь / за заг. ред. В. М. Гейця [та ін.]. – К. : НВЦ НБУВ, 2010. – 232 с.
31. Осовська Г.В. Менеджмент : підручник / Г.В. Осовська, О.А. Осовський. - К. : Кондор-Видавництво, 2015. – 563 с.
32. Палеха Ю.І. Менеджмент персоналу : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Ю. І. Палеха; М–во освіти і науки України. – 2–ге вид., випр. – К.: Ліра–К, 2012. –335с.

33. Половян Н. С. Методи прийняття управлінських рішень : навч. посіб. для студ. екон. та упр. спец. / Н. С. Половян ; Донец. нац. ун-т. – Д.: Норд-Прес, 2010. – 236 с.
34. Сенге П. Пятая дисциплина. Искусство и практика самообучающейся организации / П. Сенге.– М : Олимп-Бизнес, 2003. – 408 с.
35. Стратегічне управління : підруч. для ВНЗ / О.М. Тищенко та ін.; Харківський національний економічний ун-т. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2009. – 280 с.
36. Управління персоналом сучасної організації : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О.А. Гавриш та ін.; відп. ред. Т. В. Лазоренко ; Нац. техн. ун-т України "Київ. політехн. ін-т". – К. : НТУУ "КПІ", 2011. – 333 с.
37. Шегда А. В. Стратегічне управління : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / А. В. Шегда ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К. : Київський університет, 2009. – 304 с.
38. Яцура В.В. Менеджмент : навч. посіб. / В.В. Яцура, О.П. Жук; М-во освіти і науки України, Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2008. – 443 с.

Критерії оцінювання відповідей абітурієнтів

Оцінювання абітурієнтів здійснюється за 200–бальною шкалою. Абітурієнти відповідають на питання екзаменаційного білета. Рівень відповіді і бал на вступному екзамені залежатимуть від того, наскільки правильною, глибокою, логічно побудованою буде відповідь абітурієнта. Екзаменаційна комісія при оцінюванні відповіді виходитиме з таких характеристик:

Рівень	Кількісна характеристика рівня	Характер відповіді на теоретичні питання	Характер відповідей на питання практичного змісту
Низький	0–99 бали	Відповіді абітурієнта не конкретні, часом навіть далекі від запитань. Не простежується логіка викладу у відповідях на поставлені запитання. Знання лише базових термінів і правил, на фоні якого відсутня орієнтація в сучасних розробках з фаху.	Теоретичні положення не ілюструються прикладами з практики, абітурієнт демонструє володіння лише базовими схемами побудови основних ділових документів.
Задовільний	100–139 балів	Відповіді на питання носять фрагментарний, не системний характер. Абітурієнт поверхово володіє знаннями; його відповіді рясніють другорядними міркуваннями, що безпосередньо не стосуються білету. Абітурієнт виявляє вміння будувати думку, проте припускається логічних помилок.	Абітурієнт демонструє вміння оформлювати основні ділові документи, з незначними помилками використовує на практиці основні правила редагування і найпростіші комп'ютерні програми для роботи з документами

Достатній	140–169 балів	У відповідях на питання білету трапляються окремі помилки неprincipового характеру. Абітурієнт демонструє розуміння матеріалу, орієнтацію в галузі. У відповідях дотримана логіка викладу, мова відповіді літературна.	Яскраво виражені вміння застосовувати фахові теоретичні знання на практиці. Проте виявляються деякі труднощі при виконанні окремих завдань, пов'язаних із редагуванням документів або із застосуванням інформаційних технологій.
Високий	170–200 балів	Абітурієнт дає повні і розгорнуті відповіді на питання білету. Відповіді свідчать про широку ерудованість у фахових питаннях, про розуміння матеріалу на рівні аналізу закономірностей, характеризуються логікою викладу. Виявлене вміння аргументувати думку.	Виражене вміння підкріплювати теоретичні положення прикладами з практики, вирішувати на основі попередньо набутих знань прикладні професійні ситуації.